

**PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOG SATA IZ
GEOGRAFIJE**

Ime i prezime mentora: Ines Glavaš, prof. mentor
Datum izvođenja nastavnog sata: 30. 6. 2014.

Naziv nastavnog sata	Promet i njegov razvoj na kopnu	
Predmet	Geografija	
Razred	2. razred gimnazije	
Tip sata	Obrada	
1. Geografska znanja i vještine	Ishodi učenja	Zadaci kojima ću provjeriti ishode
Koja nova znanja trebam približiti svojim učenicima?	<p>vrjednovati oblike prometa i njihovo značenje u gospodarstvu, nabrojiti elemente prometa i naglasiti važnost prometa, razlikovati kopneni, pomorski i zračni promet,</p> <p>razlikovati unutar kopnenog prometa: cestovni, željeznički, riječni, kanalski, cjevovodni i gradski</p> <p>objasniti pojmove važne za kopneni promet i njegovo korištenje, prednosti i nedostatke pojedinih vrsta prometa</p> <p>objasniti pojmove automobilizacija, prometni sustavi, TGV vlakovi i međugradsko (<i>intercity</i>) povezivanje</p> <p>razlikovati putnički i robni promet</p> <p>objasniti složenost gradskog prometa</p> <p>opisati javni gradski prijevoz</p> <p>objasniti pojmove, podzemna željeznica, prigradska željeznica</p> <p>razviti pravilan stav o važnosti ispravnog postupanja u gradskom prometu</p> <p>naglasiti ekološke probleme kopnenog prometa</p>	<p>1. Kojem gospodarskom sektoru pripada promet?</p> <p>2. Navedi elemente prometa.</p> <p>3. Nabroji objekte, prijevozna sredstva, prometni putove</p> <p>Kako definiramo promet kao djelatnost?</p> <p>4. Koji su elementi prometa?</p> <p>5. Kako mjerimo razvijenost prometa?</p> <p>6. Kako promet utječe na razvoj ostalih djelatnosti i na prostorna kretanja?</p> <p>7. Koje su vrste prometa prema geografskoj sredini, koje prema objektu prijevoza ili prijenosa, a koje prema prometnom sredstvu?</p> <p>8. Koju je uloga prometa u razmještanju stanovništva?</p> <p>9. Navedi ulogu prometa u razvoju drugih gospodarskih djelatnosti?</p> <p>10. Kakva je povezanost globalizacijskih procesa i razvoja prometa?</p> <p>11. Koje svjetske regije imaju najrazvijenije prometne sustave?</p> <p>12. Gdje su prometne mreže rijetke ili ih uopće nema?</p>
Koje geografske vještine će vježbati?	<p>uočiti na geografskoj karti/ atlasu kopnene, pomorske i zračne prometne sustave, uočiti na karti različitosti unutar prometnih mreža, kontinenata, regija, država</p> <p>imenovati na geografskoj karti zemlje s najrazvijenijim cestovnim, željezničkim i riječnim mrežama</p> <p>prepoznati na fotografijama napredak tehnologije i njezinu primjenu u prometnih sredstvima i prometnim putovima</p>	

2. Metodička kompetencija Koje metodičke kompetencije potičem?	-sistematizirati u tekstu činitelje razvoja i upotrebe različitih prometnih sredstava -izdvojiti iz teksta nove pojmove i pronaći njihovo značenje (integralni i multimodalni promet).	Što je ubrzalo i poboljšalo učinkovitost automobilskog ili cestovnog prometa? Koje su se promjene dogodile u željezničkom prometu u 2/2. 20. St.?	
3. Komunikacijska kompetencija Koje ću komunikacijske mogućnosti ponuditi?	- pisanim i usmenim putem objasniti značaj prometa u prostoru - obrazložiti utjecaj i važnost prometnog povezivanja kao i posljedice loše prometne povezanosti za državu	Usporedite regionalnu razvijenost prometnih mreža. U kojim je državama viši stupanj razvijenosti kopnenog prometa?	
4. Socijalna kompetencija Koja poboljšanja u socijalnom ponašanju očekujem?	-samostalnim i radom u paru pridonijeti novim spoznajama važnosti prometa -povezivanju novih nastavnih sadržaja s prethodno naučenim i svakodnevnim životom	Izdvojite prijevozna sredstva kopnenog prometa koja su najveći zagađivači. Nabroji ekološke probleme vezane za kopneni promet koji direktno utječu na kvalitetu života.	
Tijek nastavnog sata			
Etape sata	Cilj etape	Opis aktivnosti učitelja	Opis aktivnosti učenika
Uvod	<ul style="list-style-type: none"> o provjera predznanja o poticanje znatiželje o najava cilja nastavnog sata	Prezentirati: PPT <i>Igra asocijacije</i> . Metodom razgovora istaknuti <u>elemente prometa</u> 1.objekt putnici,roba,informacije,energenti); 2. prijevozno sredstvo(automobil željeznica,brod,zrakoplov)i 3. prometni put (cesta, pruga) Tema današnjeg sata je promet, govorimo o razvoju i obilježjima kopnenog prometa.	Na početku su svi pojmovi skriveni i učenik otkriva jedan po jedan pojam. 1. Otvoriti sporedne asocijacije u stupcu, tek tada se može pokušati riješiti glavni pojam u stupcu. (nakon otvaranja ili pokušaja pogađanja treba reći dalje) 2. Pomoću tri ili četiri otkrivena pojma u rješavati glavni pojam u stupcu. 3. Nakon otkrivanja svakog pojma igrač ima pravo pogađati sporednu asocijaciju stupca. 4. Pomoću dva otkrivena pojma pokušava riješiti glavnu asocijaciju

Glavni dio sata	<ul style="list-style-type: none"> o naučiti temeljne pojmove, pojave i procese, algoritme... o razvijati vještine: čitanja teksta i grafičkih prikaza, usmenog i pisanog izražavanja, organiziranja, dogovaranja, pridržavanja pravila grupnoga rada 	<p>Najznačajniji oblik kopnenog prometa je cestovni promet. Glavno prometno sredstvo je automobil.</p> <p>Prednosti željeznice veliki kapacitet, rentabilnost. Stoga se koristi za robni promet i unificirani terete.</p> <p>U željezničkom prometu treba naglasiti promjene u toj vrsti prometa koje su se dogodile u 2./2. 20. st zbog uvođenja brzih vlakova u razvijenim zemljama.</p> <p>U kopneni promet ubraja se i riječni, kanalski i jezerski promet.</p> <p>Najmlađi oblik kopnenog prometa je cjevovodni promet. (slajd 8) Transport tekućina. Vrlo razvijen promet jer je jeftin način prijevoza velikih količina tereta.</p> <p>Grad je čvorište regionalnog prometa (željezničke, cestovne, zračne, riječne mreže). U gradu se isprepliću različiti oblici, javni, osobni, pješački, putnički i robni promet.</p> <p>Velika koncentracija automobila, gusta naseljenosti onečišćuje okoliš.</p> <p>Ekološki problemi vezani za kopneni promet.</p>	<p>Učenici će u RL riješiti zadatak 3.b</p> <p>Što je ubrzalo i poboljšalo učinkovitost automobilske ili cestovnog prometa?</p> <p>(zaokruži točne odgovore)</p> <p>Označi punom crtom liniju putničkog vlaka TOKAIDO.</p> <p>Koliko traje vožnja između Tokia i Osake ako je udaljenost između čvorova željezničke mreže oko 630 km?</p> <p>Na priloženoj će karti učenici ucrtati:</p> <p>Broj 1 uz rijeku na čijem je ušću u Sjeverno more nastala najprometnija luka svijeta Rotterdam.</p> <p>Ucrtaj kanal Rajna- Majna- Dunav.</p> <p>Broj 3 uz najvažniju hrvatsku luku na Dunavu.</p> <p>Uz pomoć priložene Mreže tramvajskih linija Zagreba napiši nazive linija i broj stanica od Muzeja suvremenih umjetnosti do Botaničkog vrta.</p>
Završni dio sata	<ul style="list-style-type: none"> o primjena naučenog o formativno vrednovati 	<p>Sistematizirati nastavnu cjelinu uz pomoć pitanja.</p> <p>Pregledati nastave listiće i ocijeniti najbrže i najtočnije uratke</p>	<p>Zadati domaću zadaću.</p> <p>Na stranicama www.dzs.hr.</p> <p>Pronađi podatke o duljini mreže autocesta i željezničkih pruga u Republici Hrvatskoj, te broju automobila u našoj zemlji.</p> <p>Na stranicama www.viamichelin.com/web/Routes pronadji kolika je udaljenost, vrijeme, cijena puta od Beča do Osijeka.</p>

Plan školske ploče

Promet i njegov razvoj na kopnu

- raznovrstan i vrlo složen, -elementi prometa, prometna mreža, prometni sustav

cestovni promet

- velika brzina, funkcionalnost, prilagodljivost, mreža autocesta
- putnički promet: automobil, autobus, skup na velike udaljenosti, mala nosivost
- robni promet –kamioni, unificirani, mogućnost multimodalnog prometa

željeznički promet

- veliki kapacitet, rentabilnost, sporost, smanjena dostupnost, zastarjelost
- robni promet masovan, unificirani teret
- modernizacija putničkog prometa u razvijenim zemljama u 2/2 20. st. -brzi vlakovi

riječni, jezerski i kanalski promet

- unutar kopnenih prostora, star, jeftin, velika nosivost, spor, ovisan o vremenu, ne širi se
- Rajna, Dunav, Mississippi, Missouri, Amazona, Yangze, luke- čvorišta
- kanali. St. Lawrence, Rajna-Majna- Dunav, Veliki kanal

cjevovodni promet

- najmlađa vrsta prometa nastala nakon pronalaska bešavne cijevi
- transport tereta (nafta, derivati, plin, žito)- jeftiniji od ostalih vrsta kopnenog prijevoza
- Rusija, Bliski istok, Južna Amerika, JANAF

gradski promet

- isprepliću se prijevoz putnika, robe i gradski, prigradski i međugradski promet

Ekološki problemi

- onečišćenje, buka, potrošnja energije i prostora, nesreće

Nastavne metode i oblici rada

metoda razgovora, rada na tekstu, demonstracije, izravna grafička, neizravna grafička, usmenog izlaganja

Nastavna sredstva i pomagala

udžbenik, zidna karta svijeta, priručna karta, fotografije, nastavni listić

Popis literature i izvora za učitelja/nastavnika

Geografija 2 udžbenik za drugi razred gimnazije, www.atlapedia, www.wri.org

Popis priloga

PPT- prezentacija, nastavni listić